

**MAROSVÁSÁRHELYI MŰVÉSZETI EGYETEM
MAGYAR MŰVÉSZETI KAR
SZÍNHÁZI INTÉZET**

**VÁLASZTHATÓ TÉMAVEZETŐK ÉS JAVASOLT ELMÉLETI NÉZŐPONTOK A
ZÁRÓVIZSGA DOLGOZAT MEGÍRÁSÁHOZ**

**2025-2026-os tanév
JAVASLATOK:**

A záróvizsga dolgozatok munkacímét illetve a témavezető nevét az osztályvezető tanároknak kell összesíteniük, majd azokat **2026. JANUÁR 30-ig** kell benyújtaniuk a Magyar Művészeti Kar Dékáni Hivatalának titkárságára. A benyújtáskor mellékelni kell *A záróvizsgára vonatkozó tudnivalók és követelmények* (letölthető az egyetem honlapjáról) című dokumentumban található és a témavezető által kitöltött, aláírt konzultációs lapot, feltüntetve a szakdolgozat témaválasztásának időpontját, amely egyben az első konzultációnak minősül.

A színművészet, bábművészet, rendező, teatrológia, koreográfia szakok esetében a diplomamunka megírására, azaz a személyes alkotói folyamatnak a szakirodalom alapján történő elemzésére, az alábbi elméleti szempont javaslatok alapján is sor kerülhet, a választott témavezetővel való előzetes egyeztetés után.

A végzős hallgatók más témákat is választhatnak a témavezető tanárral való egyeztetés alapján.

A dolgozat megírásához indokolt esetben felkérhető konzulensi minőségben más szakterület képviselője, az egyetemünk főállású oktatóin kívül is. A felkérés jóváhagyásához az intézetvezetők engedélye szükséges.

VÁLASZTHATÓ TÉMAVEZETŐK

ALAPKÉPZÉS

SZÍNMŰVÉSZET SZAK:

Berekméri Katalin, B. Fülöp Erzsébet, Gáspárik Attila, Gecse Ramóna, Gyéresi Júlia, Harsányi Zsolt, Patkó Éva, Sebestyén Aba, Strausz Imre-István, Papp Éva (konzulens)

BÁBMŰVÉSZET SZAK:

Bonczidai Dezső, Máthé Rozália

RENDEZŐ SZAK:

Harsányi Zsolt, Patkó Éva, Sebestyén Aba

TEATROLÓGIA SZAK:

Albert Mária, Boros Kinga, Kárpáti Péter, Mihály Emőke, Nagy Imola, Porogi Dorka, Jákfalvi Magdolna (konzulens), Lázok János (konzulens), ungvári Zrínyi Ildikó (konzulens).

MAGISZTERI KÉPZÉS

SZÍNMŰVÉSZET SZAK:

Berekméri Katalin, B. Fülöp Erzsébet, Gáspárik Attila, Gecse Ramóna, Gyéresi Júlia, Harsányi Zsolt, Patkó Éva, Sebestyén Aba, Strausz Imre-István, Papp Éva (konzulens).

BÁBMŰVÉSZET SZAK:

Bonczidai Dezső

ALKALMAZOTT BÁBMŰVÉSZET SZAK:

Bonczidai Dezső

A RENDEZÉS MŰVÉSZETE SZAK:

Harsányi Zsolt, Patkó Éva, Sebestyén Aba

TEATROLÓGIA. IMPRESSZÁRIÓ SZAK:

Albert Mária, Jákfalvi Magdolna, Kós Anna, Kuti Csongor, Patkó Éva, Pál Attila (konzulens),
Béres András (konzulens), Ungvári Zrínyi Ildikó (konzulens).

TEMATIKÁK:

ALAPKÉPZÉS

SZÍNLMŰVÉSZET SZAK:

Dr. Berekméri Katalin

1. A karakterépítés lehetőségei
2. A színészi felkészülés – módszerek és próba
3. Színpadi érvényesség – a színész és a néző szempontjának vizsgálata

Dr. B. Fülöp Erzsébet

1. A színészi testnyelv
2. Karakterépítés, színész és szerep
3. Gesztuselemzés (partitúra és a partitúra-alatti)
4. Improvizáció és véletlen. Megszemélyesítés módja.
5. Jel-jelentés-jelenlét

Dr. Gáspár Attila

1. Szövegből szerep, avagy egy színész munkája
2. Improvizáció egy drámai szövegre
3. A színész munkája, beleélés vagy átélés esetleg felmutatás?

Dr. Gecse Ramóna

1. Társadalmi színházi jelenségek. A néző kimozdítása.
2. Kollektív alkotás. A kísérletezés és az együttműködés folyamata.
3. Alkotói közösség és a rendező pozíciója.

Dr. Gyéresi Júlia

1. A légzés és a hangindítás funkciója a szerepformálásban
2. A színészi beszédhang karakterformáló ereje
3. A hangadás és a mimika kölcsönhatása
4. A testtartás és a gesztusok elemzése a légzés függvényében
5. A szupraszegmentumok vizsgálata a színpadi identitásteremtés folyamatában
6. A beszédaktusok vizsgálata a karakterformálás során
7. A szünettartás elemzése az objektív külső idő és a szubjektív belső idő függvényében
8. Az érzelmek tükröződése a hangjelzésben
9. A dramatikus szöveg meghangosítása a szupraszegmentális tényezők alkalmazásával

Dr. Harsányi Zsolt

1. A drámai alak és színpadi alak viszonya/kérdései x szerepben y előadásban
2. Átélesen innen és túl, x szerep színrevitele során y előadásban
3. A recepció és kreativitáskérdései x szerep y előadásban való megformálása során
4. A színész gesztuselemzése x szerep y előadásban való megformálása során
5. A színészi jelenlét kérdései x szerep y előadásban való megformálása során

Dr. Patkó Éva

1. A színész és a rendező közös alkotómunkája - függőségi viszonyok
2. A színészi alkotómunka kezdeti fázisai: dokumentálódás, ráhangolódás, aktivizálódás, felelősségvállalás
3. A színész felelőssége az alkotómunka során és után

Dr. Sebestyén Aba

1. Improvizáció és rögzítés. Improvizációkra épülő előadások kihívásai a színész számára
2. A karakterhez, a partnerhez illetve a nézőhöz való viszony kihívásai a színész számára
3. A drámai szöveg és a színpadi jelenlét viszonya a színészi alakításban

Dr. Strausz Imre-István

1. A zenés szerep megformálása (A zenés színpadi alkotófolyamat szakaszai).
2. Zenei információk feldolgozása egy zenés szerep tanulmányozása során.
3. Zenés színházi műfajok jellegzetességei

Dr. Papp Éva (konzulens)

1. Az integrált színészi kommunikáció közlési csatornáinak konkomitáns és egymást erősítő volta a karakterformálásban
2. Szöveg, beszéd, színpadi reprezentáció. A figura vokális identitása
3. A beszéd technikai vonatkozású követelményeinek beépülése az interdiszciplináris folyamatba
4. A drámai karakterek értelmezése, előadásmódja és a művészi beszéd a színházi előadás feltételei között
5. A versmondás fontossága és átmenetet képező helye a színész munkájában

RENDEZŐ SZAK**Dr. Harsányi Zsolt**

1. Lapról a színpadra
2. Alkotás és befogadás vs. recepció és kreativitás
3. Értelmezés és interpretáció
4. Manipulatív stratégiák a néző figyelemének strukturálásában

Dr. Patkó Éva:

1. Színházi előadás nem-konvencionális terekben
2. Kortárs színházi szövegek színrevitele
3. Rendezői iskolák, rendezői névjegyek
4. Húzni vagy nem húzni a szöveget? A dramaturggal való közös munka. A rendező, mint dramaturg.
5. Női alkotók a rendezés művészetében

Dr. Sebestyén Aba

1. Improvizáció és instrukció. A spontaneitás és rögzítés a kortárs színházi törekvésekben
2. Értelmezés és átértelmezés. A szöveghez való rendezői viszonyulások a kortárs rendezésben
3. A multimédia eszközeinek használata a kortárs rendezésben
4. A terek által megálmodott előadások kihívásai a rendező számára
5. Klasszikusok színrevitele: fordítás és ferdítés
6. Drámai szöveg és előadásszöveg viszonya a kortárs színházban

TEATROLÓGIA SZAK:

Dr. Albert Mária

1. A néző szerepváltozásai a modern és posztmodern színházban (*szűkítési javaslatot várok, előadás vagy alkotói műhely elemzésére*)
2. A színház funkcióinak változása kortárs előadásokban – formabontás és a klasszikus szövegek ártértékelése
3. Drámaírás a színpadon – új szövegalkotási lehetőségek a mai színházi gyakorlatban (*javaslatot elfogadok*)
4. A színpadi adaptáció lehetőségei és kihívásai
5. Drámafordítás és színpadra alkalmazás a ma színházában – szövegek és előadások elemzése alapján
6. Caragiale művei magyar színpadokon – fordítási változatok, jelentős előadások
7. A mai román dráma irányai és lehetőségei
8. Eljátszott történelem – a performatív emlékezés formái

Dr. Boros Kinga

1. Színházi szaksajtó (pl. lapelemzés, egy előadás kritikai recepciójának elemzése, a magyar színházkritika történeti és kortárs műfajai, szaksajtó és színházak közti kommunikáció, szaksajtó és újmédia)
2. Összehasonlító előadás-elemzések (pl. Bánk bán a kortárs színpadon, Tartuffe a magyar színpadon, a román-magyar együttlélést feldolgozó előadások)
3. Az alkalmazott színház elmélete és kortárs gyakorlatai (pl. színházi nevelési programok, közösségi színház, részvételi színház)
4. Alternatív színházi terek (environmental, site-specific, talált tér)
5. Politikai színháztól (Piscator) a politikus színházig ("a felelő(s)ség esztétikája" H.T.Lehmann)
6. Performatív fordulat: színész és néző fogalmának és viszonyának változása a kortárs színházban
7. Színpadon a “másik”; Az idegen- és kisebbség-reprezentáció lehetőségei és kihívásai
8. A dramaturg munkája a színházi alkotófolyamatban (a hallgató dramaturgi gyakorlatára alkalmazva)
9. Kortárs magyar színház
10. Kortárs erdélyi magyar színház

Dr. Kárpáti Péter

1. Műfajspecifikus dramaturgiák a színházi nevelési előadásokban
2. Az improvizáció lehetőségei és korlátai a színházi alkotásban
3. A színészközpontú drámaelemzés módszertana

Dr. Mihály Emőke

1. Hevesi Sándor Bánk bán-rendezései és az ezzel kapcsolatos elméleti viták kora széles nyilvánossága előtt
2. Hevesi Sándor színházelméleti írásainak mai megszólítása
3. Babits drámáinak recepciótörténete és színrevitelei
4. A Thália Társaság hiánypótló fordításirodalma
5. A fiatal Lukács György Drámakönyve és a Thália Társaság négyéves működéséből leszűrt tapasztalatai
6. Kosztolányi Dezső Patália című a színjátéka (1925) mint a korabeli színházi állapotok könyörtelen kritikája
7. A drámaíró és színikritikus Kosztolányi

Dr. Nagy Imola

1. A nézőség színházelméleti elhelyezése
2. Szöveg és előadás a posztdramatikus színházban

3. Látás, hallás, atmoszféra-észlelés
4. Szubjektívációk a kortárs színházban

Dr. Porogi Dorka

1. Színészi játékelemzések, a színészi játékról való beszéd
2. Emlékezet és történetiség: színháztörténeti rekonstrukciók
3. Női alkotók a kelet-európai színháztörténetben

Dr. Jákfalvi Magdolna (konzulens)

1. A színházi előadás elemzése: konkrét eseményeken keresztül
2. Drámaolvasás és dramaturgia: konkrét szövegeken keresztül
3. A színház mint szabadsággyakorlat

Dr. Lázok János (konzulens)

1. Janovics Jenő 1911-1912-es magyar drámatörténeti ciklusának plakátgyűjteménye egyetemünk könyvtárában (katalogizálás, digitális feldolgozás)
2. Éghy Ghyssa táncművészi pályafutásának állomásai. Kritikai fogadtatásának számbavétele.
3. Éghy Ghyssa koreográfusi-tanári működésének állomásai. A pálya dokumentumai.
4. Összehasonlító előadáselemzés: Egy lócsiszar virágvasárnapja. Harag György rendezésének (Kolozsvár, 1975) összevetése kortárs színrevitelekkel.
5. Vita az 1971-1972-es romániai magyar sajtóban a marosvásárhelyi színészképzés korszerűségéről. A vita dokumentálása és elemzése.

Dr. Ungvári Zrínyi Ildikó (konzulens)

A hallgatóktól szűkítési, alkalmazási javaslatokat várok.

1. Színház digitális térben
2. Színházi alkotómódszerek a 21.században: kutatószínház, csapatmunka a színházban
3. Realista színház, globális realizmus, dokumentum
4. Kortárs testképek és a táncos test
5. Poszthumán/állati dimenzió a színházban; antropocén színház
6. Mindennapok színháza, lázadó színház, aktivista performanszok
7. Nézői jelenlét és új formanyelvek az alternatív terekben/kőszínházakban
8. Médiumok és az intermedialitás a kortárs színházi előadásokban
9. Kortárs brit színház: Sarah Kane, Caryl Churchill, Chantal Bilodeau (feminista megközelítések)
10. Előadások talált terekben

BÁBMŰVÉSZET SZAK:

Dr. Bonczidai Dezső

1. A bábjáték kifejezőeszközeinek sokrétegűsége
2. A bábu megformálásának képzőművészeti vetületei
3. A stilizáció szerepe a bábu megformálásában
4. A bábjátékos színpadi eszközei: bábmozgatás, színpadi mozgás, karakterformálás, színpadi beszéd, ének, zene.
5. A bábszínházi tér sajátosságai
6. Az európai vásári bábjáték műfaji sajátosságai

Dr. Máthé Rozália

1. Színész és báb viszonya a kortárs bábművészetben
2. A drámai alaktól a bábszínpadon megelevenedő figuráig

3. A maszk mint rögzített struktúra
4. A maszk felszabadító funkciója
5. A bábművészet színpadi folyamatai
6. A báb mint rögzített struktúra

MAGISZTERI KÉPZÉS

SZÍNMŰVÉSZET SZAK:

Dr. Berekméri Katalin

1. A karakterépítés lehetőségei
2. Próba és előadás – a színész munkája
3. A szerep fenntartása, fejlesztése bemutató után

Dr. B. Fülöp Erzsébet

1. Emergencia a színészi munkában
2. Színészi test-technikák
3. A színészi gesztus hermeneutikája
4. Azonosulás és távolság a színészi munkában
5. Test és tekintet

Dr. Gáspár Attila

1. A színész útja, szövegtől a szerepig
2. A színész munkája, beleélés vagy átélés esetleg felmutatás?
3. A megszerzett szerep megtartása, avagy az újraalkotás technikája előadásról előadásra
4. A szerep forrásai. Miből építem fel a szerepet? Inspirációs források
5. Az improvizáció rögzítése a figura kialakításáig

Dr. Gecse Ramóna

1. Társadalmi színházi jelenségek. A néző kimozdítása.
2. Kollektív alkotás. A kísérletezés és az együttműködés folyamata.
3. Alkotói közösség és a rendező pozíciója.

Dr. Gyéresi Júlia

1. A légzés és a hangindítás funkciója a szerepformálásban
2. A színészi beszédhang karakterformáló ereje
3. A hangadás és a mimika kölcsönhatása
4. A testtartás és a gesztusok elemzése a légzés függvényében
5. A szupraszegmentumok vizsgálata a színpadi identitásteremtés folyamatában
6. A beszédaktusok vizsgálata a karakterformálás során
7. A szünettartás elemzése az objektív külső idő és a szubjektív belső idő függvényében
8. Az érzelmek tükröződése a hanglejtésben
9. A dramatikus szöveg meghangosítása a szupraszegmentális tényezők alkalmazásával

Dr. Harsányi Zsolt

1. A drámai alak és színpadi alak viszonya/kérdései x szerepben y előadásban
2. Átélesen innen és túl, x szerep színrevitele során y előadásban
3. A recepció és kreativitás kérdései x szerep y előadásban való megformálása során
4. A színész gesztuselemzése x szerep y előadásban való megformálása során
5. A színészi jelenlét kérdései x szerep y előadásban való megformálása során

Dr. Patkó Éva

1. A színész és a rendező közös alkotómunkája - függőségi viszonyok
2. A színészi alkotómunka kezdeti fázisai: dokumentálódás, ráhangolódás, aktivizálódás, felelősségvállalás
3. A színész felelőssége az alkotómunka során és után

Dr. Sebestyén Aba

1. A drámai szöveg, a koreográfia és az ének viszonya a színészi alakításban
2. Átéltetés, ábrázolás, felmutatás, jelenlét.
3. A színészi paradoxonok.

Dr. Strausz Imre-István

1. A zene polifunkcionális és dramaturgiai jellege a zenés színházi alkotásokban.
2. Zenés színházi irányzatok.
3. A zenés színpadi szerepalkotás, szerepépítés szakaszai, technikái.
4. Az alkotás összetett közrendszerének kialakítása, működtetése a zenés színpadi munka során.

Dr. Papp Éva (konzulens)

1. A prózai színész karakterformálása hang adottságai üggyényében
2. A prózai színész és az interpretatív beszéd viszonya a szövegfonetikai eszközök (szünet, beszédtempó, hangmagasság, hangerő, hangszín, rezonancia illetve hangsúly, hanglejtés, szórend) tükrében
3. A színész és a beszéd általános, illetve művészi funkciói a karakterformálás tükrében
4. A színészi hang, a színpadi beszéd karakterformáló és atmoszférateremtő ereje

BÁBMŰVÉSZET SZAK:**Dr. Bonczidai Dezső**

1. A bábjáték komplexitása: a groteszk, az abszurd és a humor a bábjátékban
2. A bábtechnika hatása a bábdramaturgiára: a bábtechnika és a szövegkezelés, a dramaturgia és az értelmezés
3. A mozgató és mozgatótt kapcsolatrendszer
4. A bábtechnikák kombinálhatósága
5. A kortárs bábszínházak eszköztára

ALKALMAZOTT BÁBMŰVÉSZET SZAK:**Dr. Bonczidai Dezső**

1. A pedagógiai bábjáték helye a nevelési folyamatban
2. A pedagógiai bábjáték személyiségformáló ereje
3. Az alkalmazott bábjáték módszertani alapvetései
4. A bábjáték a dramatikus népszokásokban

A RENDEZÉS MŰVÉSZETE SZAK:

Dr. Patkó Éva:

1. Színházi előadás létrehozása nem konvencionális terekben.
2. A rendező és a színész munkaviszonya az előadás létrehozásának fázisaiban: improvizáció, saját történetek beépítése, alkotói döntések, egyenrangúság egy hierarchikus viszonyban, az alkotói szerzőség kérdései stb.
3. A rendező és a szöveg: a dramaturggal való közös munka, a rendező-dramaturg, adaptáció és átírás, saját szöveg színrevitele stb.
4. A rendező lehetséges társadalmi funkciói. A rendező művészi programja.
 5. Női alkotók a rendezés művészetében.
 6. Határokon átvelő színházi események: nemzetközi közreműködés, vendégrendezés, nemzetközi projektek, a nyelv kérdése stb.

Dr. Harsányi Zsolt

1. Lapról a színpadra
2. Alkotás és befogadás vs. recepció és kreativitás
3. Értelmezés és interpretáció
4. Manipulatív stratégiák a néző figyelemének strukturálásában

Dr. Sebestyén Ába

1. Improvizáció és instrukció. A spontaneitás és rögzítés a kortárs színházi törekvésekben
2. Értelmezés és átértelmezés. A szöveghez való rendezői viszonyulások a kortárs rendezésben
3. A multimédia eszközeinek használata a kortárs rendezésben
4. A terek által megálmodott előadások kihívásai a rendező számára
5. Klasszikusok színrevitele: fordítás és ferdítés
6. Drámai szöveg és előadásszöveg viszonya a kortárs színházban

TEATROLÓGIA, IMPRESSZÁRIÓ SZAK:

Dr. Albert Mária

1. Szövegváltozatok – újraserkesztés
2. Kulturális adaptáció a fordítás folyamatában

Dr. Jákfalvi Magdolna

1. A színházi előadás elemzése: konkrét eseményeken keresztül
2. Drámaolvasás és dramaturgia: konkrét szövegeken keresztül
3. A színház mint szabadsággyakorlat

Dr. Kós Anna

1. A fogyasztói társadalom és a kulturális intézmények stratégiája
2. A sajtó és a színház kapcsolata
3. Újítási készség versus rutin a kulturális intézmények menedzsmentjében

Dr. Kuti Csongor

1. Előadóművészeti intézmények személyzeti struktúrája
2. Egy zeneszínházi produkció színrevitelének szerzői jogi vonzatai

Dr. Patkó Éva

1. Kulturális esemény, mint projekt: a tervezéstől a kivitelezésig
2. *A fehér folt* feltérképezése és hasznosítása a kulturális események szervezésében
3. Színházi és színházhoz kapcsolódó események

4. Rutinszerűség és újítási készség a kulturális események szervezésében

Pál Attila (konzulens)

1. A művészeti ügynökségek működése piacgazdasági körülmények közt.
2. Kulturális intézmények és események finanszírozása.

Dr. Ungvári Zrínyi Ildikó (konzulens)

1. Intermedialitás a színpadon és/vagy drámában
2. Posztdramatikus tendenciák az erdélyi színházban
3. Performatív formák a a kortárs színházban (köszínházi, alternatív)
4. Non-humán, állati dimenzió a kortárs színházban
5. Testviselés és gesztus a német újexpresszionista előadásokban (Ostermeier, Thalheimer)
6. Performansz és anyagszerűség kortárs alternatív előadásokban
7. Alternatív színházak játéknnyelve
8. Az új német expresszionizmus és a térhasználat
9. Kortárs színházi alkotók színházfelfogása
10. Nő-reprezentáció (a másság reprezentációi) a kortárs színházban

Dr. Béres András (konzulens)

1. Színházművészet és performansz
2. Posztdramatikus színház

Dr. Harsányi Zsolt
dékán

Dr. Bonczidai Dezső
intézetigazgató